

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 206/2022-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA – ADVOKÁT s. r. o., Masarykova 2, Košice, proti postupu Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní sp. zn. 4C/1/2012, Krajského súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 11Co/437/2017 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 2Cdo/269/2020 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Cdo/269/2020 z 31. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 11. októbra 2021 domáhal vyslovenia porušenia základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov v civilom spore, ktorý pod sp. zn. 4C/1/2012 začal na Okresnom súde Spišská Nová Ves. Všetky v tomto konaní vydané rozhodnutia okresného, krajského a najvyššieho súdu žiadal zrušiť s tým, že mu bude priznané finančné zadosťučinenie za spôsobené prietahy 2 000 eur.

2. Vzhľadom na to, že pri podaní ústavnej sťažnosti nebol zastúpený advokátom a predložil len jedno z namietaných rozhodnutí, bol sťažovateľ 30. novembra 2021 vyzvaný, aby predložil všetky namietané rozhodnutia a aby predložil potvrdenie o svojich majetkových pomeroch. Na túto výzvu reagoval podaním doručeným ústavnému súdu 29. decembra 2021.

3. Podaním doručeným ústavnému súdu 11. marca 2021 sťažovateľ, zastúpený advokátom, ktorého mu ustanovilo Centrum právnej pomoci, k už podanej ústavnej sťažnosti doručil podanie, z ktorého je zrejmé, že nadväzuje na už podanú ústavnú sťažnosť (označenie už prideleného Rvp 2085/2021). Až z toho podania je zrejmé, že sťažovateľ namieta porušenie základných práv na verejné prerokovanie jeho veci, na prerokovanie jeho veci v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na neodňateľnosť zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy postupom okresného a krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu z 31. mája 2021, ktoré žiada zrušiť a vec mu vrátiť na nové rozhodnutie. Okrem toho sťažovateľ namieta, že postupom všetkých konajúcich súdov bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a v tejto súvislosti žiada finančné zadosťučinenie 2 000 eur.

II.

4. Sťažovateľ podal vo februári 2012 žalobu, ktorá bola rozsudkom okresného súdu z 27. júla 2017 zamietnutá. Na odvolanie sťažovateľa bol tento rozsudok potvrdený rozsudkom krajského súdu z 12. decembra 2018. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, no vzhľadom na to, že mu jeho advokát podaním z 3. marca 2020 vypovedal plnomocenstvo, najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozhodnutím z 31. mája 2021 dovolanie sťažovateľa podľa § 447 písm. e) v nadväznosti na § 429 Civilného sporového poriadku odmietol. Rozhodnutiami okresného a najvyššieho súdu bola žalovanému, ktorý v konaní nebol zastúpený advokátom a ktorý v priebehu konania nevykonal žiaden spoplatnený úkon, proti sťažovateľovi priznaná náhrada trov konania. Žalovaný okresnému súdu 6. októbra 2021 uviedol, že si náhradu trov konania neuplatňuje.

III.

5. Sťažovateľ porušenie svojich práv na prerokovanie veci v jeho prítomnosti a na zákonného sudcu odvodzuje od toho, že okresný súd rozhodol na pojednávaní rozsudkom napriek jeho námietke zaujatosti voči sudkyňi a napriek jeho neprítomnosti na pojednávaní, ktorú vopred z vážnych zdravotných dôvodov ospravedlnil. Následne zdôrazňuje, že toto pochybenie akceptovali aj krajský a najvyšší súd. Sťažovateľ porušenie práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov odvodzuje od toho, že konanie na okresnom súde nemalo byť skončené po päť a pol roku, ale najviac za dva a pol až tri roky.

IV.

6. Vo vzťahu k postupom okresného a krajského súdu nie je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti z dôvodu porušenia základných práv na verejné prerokovanie veci a na prerokovanie veci v prítomnosti sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na neodňateľnosť zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Ústavnou sťažnosťou namietané pochybenia okresného súdu sťažovateľ mohol namietat' podaním odvolania proti rozsudku okresného súdu a ak k ich náprave rozhodnutím krajského súdu o odvolaní nedošlo, následne aj dovolaním proti rozhodnutiu krajského súdu. Podľa § 420 Civilného sporového poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z toho ustanovenia vyplýva, že je v právomoci najvyššieho súdu rozhodnúť o porušení základných práv na verejné prerokovanie veci spôsobom,

ktorý sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti, keď mal byť rozsudok okresného súdu v rozpore s jeho právami vydaný v jeho neprítomnosti. Rovnako z § 420 Civilného sporového poriadku vyplýva, že dovolacím dôvodom je aj taká situácia, ak v jeho veci rozhodol či už vylúčený alebo nesprávne určený sudca. Preto proti namietaným postupom okresného a krajského súdu, ktorých súčasťou boli aj ich rozhodnutia, nie je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a z toho dôvodu bola ústavná sťažnosť v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

7. Sťažovateľ namietané pochybenia okresného a krajského súdu namietol dovolaním, pričom o tomto dovolaní rozhodol najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením, ktorým jeho dovolanie odmietol, no nie z dôvodu, že by dovolanie bolo nedôvodné, ale že sťažovateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Odmietnutie dovolania sťažovateľa z tohto procesného dôvodu však nemá žiaden súvis s namietanými základnými právami na verejné prerokovanie jeho veci, na prerokovanie jeho veci v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na neodňateľnosť zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Prípadne nesprávnym odmietnutím dovolania sťažovateľa mohlo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Porušenie tohto práva rozhodnutím najvyššieho súdu však sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nenamieta. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný nielen rozsahom (namietané rozhodnutie najvyššieho súdu), ale aj dôvodmi ústavnej sťažnosti (namietané základné práva). K porušeniu sťažovateľom uvedených základných práv však rozhodnutím najvyššieho súdu nemohlo dôjsť, a preto je ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozhodnutiu najvyššieho súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

8. Ústavná sťažnosť musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv (IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 6/03). To je akceptované aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009). Namietané konania pred okresným a krajským súdom boli vo veci samej vyriešené ich rozhodnutiami. Rovnako tomu bolo aj v prípade najvyššieho súdu, keď je zrejmé, že podanie ústavnej sťažnosti bolo reakciou na doručenie rozhodnutia najvyššieho súdu. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť po právoplatnom skončení všetkých troch namietaných konaní. V čase podania ústavnej sťažnosti k namietanému porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov dochádzať nemohlo. Na tomto závere nemení nič ani to, že okresný súd nerozhodoval o výške žalovanému proti sťažovateľovi priznanej náhrady trov konania, keďže dôvodom tohto postupu bolo to, že žalovaný si žiadne trovy zrejme z dôvodu, že mu vôbec nevznikli, v konaní ani neuplatnil. Týchto skutočností si musel byť vedomý aj sťažovateľ, a preto nebol po právoplatnom skončení konaní v stave právnej neistoty,

ktorej pretrvávanie je nevyhnutnou podmienkou dôvodnosti vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavná sťažnosť je proti zdĺhavému postupu všeobecných súdov zjavne neopodstatnená a ako taká bola v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Peter Straka
predseda senátu